

๕ สิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน

๑๓ กันยายน ๒๕๔๖

นโม.....

อตุตทิปา อตุตตสรณา.....

พระบรมศาสดา แสดงธรรมนี้ เพื่อให้พวกเราทั้งหลายได้รู้จักตน ว่าเป็นเกาะและที่พึ่ง ที่พึ่งอันนี้หากไม่ใช่พระบรมศาสดาแล้ว รู้เองไม่ได้

เมื่อพระบรมศาสดา แสดงพระธรรมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ และ พระยสกับสหายสำเร็จแล้ว ทรงเสด็จไปยังเหล่าชฎิล ในระหว่างทางพบพวกราชกุมารเล่นซ่อนหากันในป่าไร่ฝ้าย ราชกุมารเหล่านั้นต่างก็มีมเหสี แต่องค์หนึ่งไม่มีมเหสี จึงจ้างหญิงแพศยาไปเป็นมเหสีก่ามะลอ เมื่อเล่นซ่อนหา ก็ถอดเครื่องประดับใส่ห่อให้มเหสีแต่ละองค์ถือ พระมเหสีก่ามะลอพ้อเห็นของมีค่ามากเช่นนั้นจึงได้หนีไปทั้งหมดช่วยกันค้นหาหญิงแพศยานั้น จนไปพบพระบรมศาสดาประทับอยู่โคนต้นไม้

ราชกุมารเหล่านั้นจึงทูลถามพระองค์ว่า เห็นหญิงถือห่อผ้าเดินไปทางนี้ไหม พระองค์ทรงรับสั่งว่า **“ราชกุมารทั้งหลาย เธอจะหาหญิงถือห่อผ้านั้นดี หรือจะหาตัวดี”**

ราชกุมารก็ทูลรับว่า **“หาตัวดี พระเจ้าค่ะ”**

พระองค์จึงทรงแสดงพระธรรมในเรื่องสิ่งที่เป็นเกาะเป็นที่พึ่งของตน แปลตามพระบาลี

อตุตทิปา ๑ มิตนเป็นเกาะ มิตนเป็นที่พึ่ง สิ่งอื่นไม่ใช่

ธมฺมาทิปา ๑ มีธรรมเป็นเกาะ มีธรรมเป็นที่พึ่ง สิ่งอื่นไม่ใช่

คำว่า ตน หมายถึงอะไร ?

หมายไว้หลายชั้น ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรุปรหมละเอียด มี ๘ กาย ทั้งหมดอยู่ในภพ ๓ เป็น **“ตนในภพ”** โดยสมมติชั่วคราว ต้องเวียนว่ายตายเกิดเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เรียกว่า โลภีย์

ตั้งแต่กายธรรมถึงกายธรรมอรหัตละเอียด มี ๑๐ กาย เป็น **“ตนนอกภพ”** โดยวิมุตติ ไม่ใช่สมมุติ เป็นนิจจัง สุขขัง อัตตา

คำว่า ธรรม หมายถึงอะไร ?

ธรรม สำหรับให้ตนนั้นเป็นอยู่ ตนนั้นไม่มีธรรมเลยก็เป็นอยู่ไม่ได้ ทั้งกายมนุษย์ถึงกายพระอรหัตละเอียด มีถ้าไม่มีธรรมก็ดับหมด

ธรรมอยู่ที่ไหน ?

อยู่กลางกายมนุษย์ เรียกดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่

“ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่ ดวงนั้นแหละเรียกว่าธรรม

ธรรมดวงนั้นดับไป กายมนุษย์ก็ดับ

ธรรมดวงนั้นฟ่องใส สะอาด สะอาด กายมนุษย์ก็รุ่งโรจน์โชตินาการ

ธรรมดวงนั้นซุบซิดเศร้าหมอง กายมนุษย์ก็ไม่ฟ่องใส ซอมซ่อ ไม่สวยไม่งาม น่าเกลียด น่าชังไป เพราะธรรมดวงนั้นสำคัญนัก ธรรมดวงนั้นแหละเป็นชีวิตของมนุษย์ คือความเป็นอยู่ของมนุษย์ ความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้ อยู่กลางดวงนั้น”

ดวงธรรม มีขนาดใหญ่ขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าเป็นดวงธรรมในภพอย่างใหญ่ก็เพียงแปดเท่า ของฟองไข่แดงของไก่ ถ้าเข้าถึงธรรมกาย ก็เห็นดวงธรรมนอกภพ เป็นดวงใสเหมือนกัน เส้นผ่า ศูนย์กลางจะเท่ากับหน้าตักธรรมกาย ซึ่งมีขนาดโตขึ้นไปตามลำดับ จนถึงกายธรรมอรหัตตะเลียด หน้าตัก ๒๐ วา จนถึงนับอสงไขยไม่ถ้วน

กายเป็นที่เกาะที่พึ่งได้อย่างไร ?

เรือล่มจมลงในมหาสมุทร มนุษย์นั้นก็ต้องพยายามว่ายน้ำไป เมื่อพบเกาะก็ยอมดีใจ หมดเหนื่อยยาก เพราะได้เกาะเป็นที่พึ่งพา มีผลไม้พอยังอัตภาพ กายมนุษย์ก็มีคุณสมบัติดังเกาะ เป็นที่พึ่งของเรา

เราอาศัย “กายมนุษย์” เป็นเกาะ ถ้าทิ้งกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเลียดก็อยู่ไม่ได้ก็ต้องตาย

ส่วนธรรมเป็นเกาะอย่างไร ?

ถ้าไม่ได้ดวงธรรม กายต่างๆ ก็ไม่มีที่อาศัยหรือเป็นที่เกาะ เช่นกายมนุษย์ละเลียด มีกายมนุษย์หยาบเป็นเกาะ ส่วนธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเลียด ก็เป็นเกาะให้กายมนุษย์ละเลียด กายทิพย์ก็มีกายทิพย์กับธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ เข้าถึงไปเป็นลำดับทั้ง ๑๘ กาย ถึงกายธรรมอรหัตตะเลียด ได้อาศัยกายธรรมพระอรหัตหยาบ และอาศัยดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัตหยาบ เป็นเกาะเป็นที่พึ่ง

กายมนุษย์และดวงธรรมกายมนุษย์จึงเป็นเกาะเป็นที่พึ่ง เราอาศัยอยู่กับกายมนุษย์เป็นที่พึ่งจริงๆ ทั้งอาบนำ อุจจาระ คนอื่นพึ่งไม่ได้ เราต้องทำเองทุกอย่าง

ส่วนกายมนุษย์ละเลียดที่อาศัยดวงธรรมนั้นอยู่ ก็มีธรรมดวงนั้นเป็นที่อาศัย กายมนุษย์ละเลียดจึงเป็นตัวของตัวเอง และเป็นที่อาศัยด้วย ธรรมก็เป็นตัวของตัวเองและเป็นที่อาศัยด้วย

ธรรมดวงนั้น เป็นที่พึ่งสำคัญ เพราะได้มาด้วยความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ถ้าธรรมดวงนั้นดับไป กายมนุษย์ละเลียดก็หมดที่พึ่ง กายทิพย์ก็เช่นกัน

ฉะนั้นจะต้องเรียนให้รู้จักกายของตัวเองก่อนว่า กายมนุษย์นี้เป็นตัวโดยสมมติทั้ง ๘ กายที่อยู่ในภพเรียกว่า “อตฺตสมมติ” แปลว่า ตัวโดยสมมติ

จะเอาของจริงต้องเข้าถึง “กายธรรม” ที่เป็นกายนอกภพ เป็นนิจจัง สุขขัง อัตตา

ส่วนธรรมที่ทำให้เป็นกายทั้ง ๘ กายแรก ก็เรียกว่า ธรรมสมมติ เหมือนกัน ที่พระพุทธเจ้า

ตรัสว่า “สพเพ ธมมา อนุตตาทิ” แปลว่า ธรรมทั้งสิ้นไม่ใช่ตัว ตัวทั้งสิ้นไม่ใช่ธรรม ตัวก็เป็นตัว ธรรมก็เป็นธรรม

“จะไปฟังสิ่งอื่นเลอะละไม่ได้ ถ้าฟังจ้าวฟังผี เทียบนบานศาลกล่าวนี่ เพราะพวกเหล่านี้ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟังธรรมของสัตบุรุษ ไม่ได้ศึกษาในธรรมของสัตบุรุษ ความเห็นจึงพิรุณไปเสียแล้ว ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า ไม่ได้ฝึกฝนใจในธรรมของพระพุทธเจ้า ความเห็นจึงได้เลอะเลือนไปเช่นนั้น ถ้าไม่เลอะเลือนจะต้องมี ๒ อย่างนี้เท่านั้น คือ มีกาย กับธรรม ๒ อย่างนี้เท่านั้น”

“มีตัวกับธรรม ๒ อย่างนี้เท่านั้น กายมนุษย์ก็มีตัว กายมนุษย์ก็มีธรรมที่ทำให้เป็นสัตว์ตลอดทุกกาย ทั้ง ๑๘ กาย มีตัวกับมีธรรมที่ทำให้เป็นตัว แต่ว่าตัวทั้งหลายเหล่านั้นทั้ง ๘ กายในภพ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนตตา หมดไม่เหลือเลย

ทั้ง ๑๐ กายนอกภพเป็น นิจุจํ สุขํ อตฺตา หมดไม่เหลือเลย ตรงกันข้าม อย่างนี้เป็นของเที่ยงของจริงหมด แต่ว่าในภพแล้วเป็นของไม่เที่ยง ไม่จริงหมด”

“ให้รู้จักหลักพระพุทธศาสนาอย่างนี้ ตามความเป็นจริงของทางมรรคผล ตามความเป็นจริง ของกายที่เป็นของในภพนอกภพชัดอย่างนี้ละก็ ก็ไม่ม่งมาย การหาเลี้ยงชีพ หรือการเป็นอยู่ในหมู่มนุษย์ ก็ไม่สับสน อลหม่านกับใคร ให้แต่ความสุขกับตน และบุคคลผู้อื่นเป็นเบื้องหน้า”

